

Motion till riksdagen 2020/21:3380

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Kronvitnesssystem och anonyma vittnen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett kronvitnesssystem och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett system med anonyma vittnen och tillkännager detta för regeringen.

Kronvitnesssystem

I många år har Sverige legat efter avseende arbetet mot den organiserade brottsligheten, men på senare år har vi sakta kunnat skymta några framsteg. Ett av dessa var öppnandet av kronvitnesssystem, som debatterats sedan 1986 då första förslaget om detta kom upp i Sverige och som möjliggör för rättsväsendet att på ett mer effektivt sätt använda sig av kriminella i arbetet för att straffa andra kriminella. Genom möjligheten till viss strafflindring till följd av kriminellas vittnesmål mot andra kan rättsväsendet få avgörande information då dessa ofta sitter på unik insyn i den värld som svenska myndigheter ska bekämpa. Vare sig uppgifterna handlar om att finna stöldgods, vapen, adresser, namn eller andra uppgifter som leder till en fällande dom kan detta vara oerhört värdefullt för att myndigheterna ska kunna utföra den basala uppgiften att skydda våra medborgare.

Problemet med regeringens plötsliga uppvaknande rörande den möjlighet som ett kronvitnesssystem kan innebära är att man enbart ”överväger” att införa ett kronvitnesssystem. Eftersom vi svart på vitt kan se att det är ett effektivt system i flertalet länder som tillämpar detta och eftersom det finns ett brett stöd från expertisen i Sverige räcker det inte: Regeringen ska införa ett kronvitnesssystem.

Dagens rättssystem underblåser på olika sätt de kriminellas tystnadskultur samtidigt som svenska åklagare har begränsade befogenheter. Följden av detta är allt färre fällande domar när det handlar om grövre brott och sådant som är kopplat till den organiserade brottsligheten. Det erkänt effektiva systemet innebär inte bara ett slag mot den befintliga brottsligheten, det kan även verka brottsförebyggande och det kan underlätta för tidigare kriminella att lämna sin gamla livsstil. Med fler uppklarade brott kan

även offer och närstående få sin upprättelse och slippa delar av en redan så jobbig rättsprocess när myndigheterna misslyckas med att straffa kriminella.

Anonyma vittnen

Den 3 april 2019 beslutade riksdagen om ett tillkännagivande till regeringen med innebörden att möjligheten till anonyma vittnesmål vid allvarlig brottslighet skulle utredas efter att regeringspartiernas riksdagsledamöter valde att rösta nej till införandet av detta (i likhet med frågan om ett kronvitnesssystem). Det är naturligtvis viktigt att frågor som dessa utreds innan en sådan förändring genomförs, men faktum är att ett system med anonyma vittnen redan finns, med goda resultat, i exempelvis våra grannländer Norge och Danmark.

Vi lever nu i en tid då den grova brottsligheten i Sverige har eskalerat då skjutningar och sprängdåd näst intill kommit att bli en del av det normala som vi läser i tidningarna. Polisen har oerhört svårt att klara upp dessa grova brott samtidigt som de brottas med en enorm arbetsbelastning. Ett av skälen till att just de gängrelaterade brotten är svåra att lösa är svårigheten att få vanliga människor som kan ha sett vitala delar av brottet att vittna. Vittnen hotas och attackeras, varför privatpersoner helt enkelt inte vågar vittna till följd av ett svagt vittnesskydd i kombination med allt mäktigare gäng på våra gator. Då samhället är i stort behov av vittnen för att klara av att möta den organiserade brottsligheten krävs nya tag. Regeringen bör införa ett system med möjlighet till anonyma vittnesmål vid vissa brott.

Markus Wiechel (SD)

Alexander Christiansson (SD)

Sara Gille (SD)